

Brüsszel, 2017.1.10.
COM(2017) 12 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Biztonságosabb és egészségesebb munkahely mindenkinek – Az Európai Unió
munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra irányuló jogszabályainak és politikájának
modernizálása**

{SWD(2017) 9 final}
{SWD(2017) 10 final}

BEVEZETÉS

Az elmúlt 25 évben az Európai Unió élen járt abban, hogy magas szintű védelmet nyújtson a munkavállalóknak a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági kockázatokkal szemben saját területén, és harmadik országokban is ösztönözte a munkavállalók magas szintű védelmét. A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó szakpolitika az Unióban dolgozó munkavállalók biztonságának és egészségének a javításához hivatott hozzájárulni. A rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint a halálos kimenetelű munkahelyi balesetek száma mintegy negyedével, ugyanakkor tagállamonként eltérő tendenciákkal esett vissza a 2008. évi statisztikához képest¹. Közel 10 %-kal csökkent azoknak az uniós munkavállalóknak a száma, akik legalább egy olyan egészségügyi problémáról számoltak be, amely a munkahely miatt alakult ki vagy súlyosbodott.²

2013-ban több mint 1000-rel kevesebb halálos baleset történt a 28 uniós tagállamban, mint 2008-ban

területén, és harmadik országokban is ösztönözte a munkavállalók magas szintű védelmét. A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó szakpolitika az Unióban dolgozó munkavállalók biztonságának és egészségének a javításához hivatott hozzájárulni. A rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint a halálos kimenetelű munkahelyi balesetek száma mintegy negyedével, ugyanakkor tagállamonként eltérő tendenciákkal esett vissza a 2008. évi statisztikához képest¹. Közel 10 %-kal csökkent azoknak az uniós munkavállalóknak a száma, akik legalább egy olyan egészségügyi problémáról számoltak be, amely a munkahely miatt alakult ki vagy súlyosbodott.²

munkavállalóknak a száma, akik legalább egy olyan egészségügyi problémáról számoltak be, amely a munkahely miatt alakult ki vagy súlyosbodott.²

A munkahelyi egészségvédelem és biztonság területére irányuló befektetések kifizetődőek. Amellett, hogy e ráfordítások a munkahelyi megbetegedések és balesetek megelőzése révén javítják a munkavállalók életkörülményeit, kézzelfogható kedvező hatással bírnak az Unió gazdaságaira is. A befektetések segítenek javítani az üzleti termelékenységet és teljesítményt is, továbbá makrogazdasági szinten hozzájárulnak a nemzetek versenyképességéhez³. Különböző tanulmányok bizonyítják, hogy a munkáltató által a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra fordított összeg kétszeresen megtérül⁴.

Az Unió jogi kerete döntő szerepet játszik a munkahelyi egészségvédelem és biztonság nemzeti és vállalati szintű stratégiáinak formálásában. A Bizottság elkészítette a vonatkozó uniós vívmányok részletes utólagos értékelését, amely e vívmányok relevanciáját, hatékonyságát, eredményességét, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét volt hivatott felmérni. Az értékelés megerősíti, hogy a keret megfelel a kitűzött célnak, azaz megfelelő védelmet biztosít a munkavállalóknak⁵. E REFIT-értékelés a 89/391/EGK keretirányelvet vizsgálta, valamint 23 kapcsolódó irányelvet.

Az értékelés megállapította, hogy a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós vívmányok, amelyek egy célorientált keretirányelvből és az azt kiegészítő külön irányelvekből állnak, általánosságban véve hatékonyak és megfelelnek céljaiknak. Az értékelés ugyanakkor rávilágított, hogy egyes irányelvek egyedi rendelkezései elavulttá váltak, és rámutatott az új kockázatok kezelésére irányuló hatékony módszerek iránti igényre. Tagállamonként jelentős mértékben eltér a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról szóló uniós irányelvek átültetésének módja. A

A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra fordított összeg legalább kétszeresen megtérül

¹ Eurostat, munkabalesetek európai statisztikája (ESAW) (online adatkód: hsw_n2_02), EU-28-ak.

² Eurostat, a 2007-es és 2013-as uniós munkaerő-felmérés ad hoc moduljai a munkahelyi balesetekről és a munkahelyi egészségügyi problémákról. A becslés nem tartalmazza a Hollandiára és Franciaországra vonatkozó adatokat, előbbieket a 2013-as adatok be nem nyújtása, utóbbiakat a 2007 és 2013 közötti kérdőívekben szereplő lényeges különbségek miatt.

³ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---safework/documents/publication/wcms_215307.pdf

⁴ *Calculating the international return on prevention for companies: costs and benefits of investments in occupational safety and health*, Nemzetközi Társadalombiztosítási Szövetség; 2013.

⁵ Lásd az SWD(2017) 10 dokumentumot: Az Európai Unió munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról szóló irányelveinek utólagos értékelése (REFIT-értékelés).

megfelelési költségek ezért sokfélék, és nem választhatók szét könnyen a részletesebb nemzeti követelményektől. Az értékelés azonban összességében egyértelműen megállapította, hogy a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról szóló irányelveknek való megfelelés sokkal nagyobb kihívásokat jelent a kkv-k, mint a nagyvállalatok számára, miközben a súlyos és halálos kimenetelű balesetek aránya magasabb a kkv-knál. A kkv-kat ezért egyedi kísérő intézkedésekkel kell támogatni, amelyek segíthetnek, hogy a kkv-k hatékonyabban és eredményesebben tudjanak megfelelni ezen irányelveknek.

A részletes utólagos értékelés szerint egyértelmű, hogy az Uniónak tovább kell folytatnia a munkahelyi egészségvédelem és biztonság támogatását, hogy az továbbra is éllovas maradjon, és hatékonyan kell biztosítani a munkavállalók védelmét a munkahelyi körülmények változásával és az új kockázatokkal szemben. A munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedéseknek minél több munkavállalóhoz el kell jutniuk, a munkaviszony jellegétől és a vállalat méretétől függetlenül. A munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályok betartására bármilyen méretű vállalkozásnak képesnek kell lennie, és a szabályok betartását tudnia kell hatékonyan ellenőrizni saját területén. Az intézkedéseknek eredményorientáltak, és nem csupán papíron létezőnek kell lenniük, és a végrehajtás előmozdítására maximalizálni kell az új digitális eszközök használatát.

A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, 2014–2020-as uniós stratégiai keretről szóló 2015. évi jelentésében⁶ az Európai Parlament a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó jogszabályok végrehajtásának, megfelelőségének és érvényesítésének fontossága mellett számos növekvő vagy új kockázatra is felhívta a Bizottság figyelmét. A jelentés egyúttal hangsúlyozta, hogy a munkáltató méretétől, illetve a munkakör vagy a munkaszerződés típusától függetlenül minden munkavállaló számára védelmet kell nyújtani.

Ezeket a közös célkitűzéseket figyelembe véve, a modern uniós foglalkoztatást és szociális rendszereket érintő átfogó stratégia részeként – ahogyan az a szociális jogok európai pillérééről szóló átfogó, márciusban indított konzultációban megjelenik – a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos uniós stratégiai keret⁷ új lendületet kaphat a következő kulcsfontosságú intézkedések révén, amelyek részleteit az 1. melléklet tartalmazza:

A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó három legfontosabb intézkedés

1. A küzdelem fokozása a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések ellen, fokozott iránymutatással és figyelemfelhívással kísért jogalkotási javaslatok révén
2. Vállalkozások támogatása – különös tekintettel a mikroállalkozásokra és a kkv-kra – a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályoknak való megfelelésben
3. Együttműködés a tagállamokkal és a szociális partnerekkel az elavult szabályok kivezetése és aktualizálása, valamint a hatékonyabb és átfogóbb munkahelyi védelem, megfelelőség és végrehajtás biztosításával kapcsolatos erőfeszítések újrapozicionálása érdekében

⁶ Európai Parlament: Jelentés az Európai Unió munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos 2014–2020-as stratégiájáról – (2015/2107(INI)), 2015. október 26.

⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Európai Unió munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos, 2014–2020-as stratégiájáról; COM(2014) 332 final.

1. KÜZDELEM A FOGLALKOZÁSI EREDETŰ RÁKOS MEGBETEGEDÉSEK ELLEN ÉS A VESZÉLYES VEGYI ANYAGOK KEZELÉSE

Becslések szerint az Európai Unióban 2012-ben 91 500 és 150 500 közötti új rákos megbetegedést diagnosztizáltak olyan személyek körében, akik korábban a munkájuk során karcinogén anyagokkal érintkeztek. Emellett ugyanebben az évben 57 700 és 106 500 közötti volt a munkavégzés során karcinogén anyagokkal való expozíciónak tulajdonítható halálos kimenetelű rákos megbetegedések száma. Emiatt a rák tekinthető a foglalkozással összefüggő halálozások elsődleges okának az Európai Unióban.

Az emberi élet és az elvesztett életminőség aligha számszerűsíthető. A munkával összefüggő rákos megbetegedések évente legalább mintegy 4–7 milliárd EUR közvetlen költséget jelentenek az egészségügyi ellátás szükségessége és a termelékenység csökkenése következtében. E közvetlen költségek évente akár a 334 milliárd EUR-t (242–440 EUR) is elérhetik⁸.

Óránként 10 ember hal meg munkával összefüggő rákos megbetegedésben

Az e területet érintő nemzeti intézkedések nagymértékben eltérnek egymástól, aminek következményeképpen az Unió munkavállalóira különböző munkavédelmi szintek vonatkoznak.

Unió szinten a munkájuk során vegyi anyagoknak kitett munkavállalók védelmére vonatkozó minimumkövetelményeket a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv (2004/37/EK), a vegyi anyagokról szóló irányelv (98/24/EK) és az azbeszttel kapcsolatos kockázatokról szóló irányelv (2009/148/EK) szabályozza. E jogszabályok kiegészítik a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendeletet és a vegyi anyagokkal kapcsolatos egyéb szabályozásokat azáltal, hogy konkrét munkahelyi helyzetekre összpontosítanak.

Legalább **32 MILLIÓ** munkavállaló érintkezik rákkeltő anyagokkal

A vegyi anyagokra vonatkozó, Unió-szerte alkalmazott határértékek ösztönzik a védelem magasabb szintjeit az EU egészében, ezáltal hozzájárulnak ahhoz, hogy a vállalatok egyenlőbb versenyfeltételekkel működhessenek, egyúttal segítik a határokon átnyúló tevékenységeket folytató vállalatokat, így azok lefaraghatják a szabályoknak való megfelelésből adódó költségeiket, hiszen ugyanazt a technológiát használhatják a különböző telephelyeken dolgozók védelmének biztosításához. A vegyi anyagokra vonatkozó konkrét határértékek megállapítását alátámasztó komplex tudományos értékelésekben a méretgazdaságosság fontos elemként jelenik meg, ami lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy több pénzügyi erőforrást csoportosítsanak át védelmi és megelőző intézkedésekre. Ezért fontos felülvizsgálni a legveszélyesebb anyagok uniós határértékeit, vagy újakat elfogadni velük kapcsolatban.

A rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv módosítására és a kötelezően betartandó, a 2016. május 13-án elfogadott, 13 vegyi anyag tekintetében alkalmazandó foglalkozási expozíciós határértékek megállapítására vagy felülvizsgálatára irányuló javaslatot⁹ követően a Bizottság ma új javaslatot fogad el, amelynek célja, hogy a rákkeltő

⁸ „Work-related cancer in the European Union. Size, impact and options for further prevention.” RIVM-jelentés, 2016-0010 W.P. Jongeneel et al.

⁹ COM(2016) 248.

vegyi anyagokkal kapcsolatos intézkedések révén 4 millió munkavállaló munkahelyi védelmét javítsa. A Bizottság továbbra is elkötelezett az iránt, hogy további jogalkotási javaslatok révén megelőzze a munkával összefüggő rákos megbetegedések és egyéb egészségi problémák okozta haláleseteket.

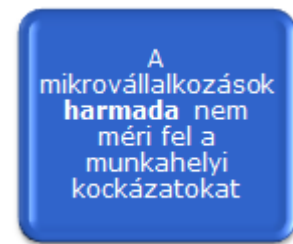
A veszélyes anyagokkal szembeni védelem és a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések elleni küzdelem javítására irányuló jogszabályok

- A rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv második módosítása.
- További módosítások várhatók a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv vonatkozásában, például a formaldehid, a berillium, a kadmium, valamint a króm-(VI)- és nikkelvegyületek tekintetében. Egy új bizottsági javaslat kidolgozása van folyamatban, amelynek előterjesztése 2018 elején várható.
- Ezzel párhuzamosan folytatódni fog a vegyi anyagokról szóló irányelv relevanciájának és hatékonyságának előmozdításával kapcsolatos munka azáltal, hogy sor kerül a meglévő foglalkozási (indikatív) expozíciós határértékek és biológiai határértékek felülvizsgálatára és további ilyen értékek megállapítására 2017-ben és 2018-ban.

A munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedéseket feltétlenül megalapozott tudományos érvekkel kell alátámasztani, különösen a veszélyes vegyi anyagokat illetően. A Bizottság ki fogja kérni a foglalkozási vegyi anyag-expozíciós határértékekkel foglalkozó tudományos bizottság, illetve az Európai Vegyi anyag-ügynökség kockázatértékelési bizottságának tanácsát. Az e forrásoktól származó tudományos értékelések fogják képezni a javaslatok alapját, amelyekkel kapcsolatban hatásvizsgálatra, szociális párbeszédre és háromoldalú egyeztetésre¹⁰ kerül majd sor.

¹⁰ A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottságon belül.

A Bizottság megbízásából végzett „HazChem@Work” projekt keretében elkészített tanulmány eredményeit követően 2017 elején adatbázist fogtak létrehozni néhány veszélyes vegyipari termék munkahelyi expozíciójára vonatkozóan¹¹. Az adatbázis létrehozása fontos lépés lesz: elérhetőbbé és megoszthatóbbá válnak a prioritásként kezelendő veszélyes anyagok egészségügyi hatásaival, expozíciós potenciáljával, valamint nemzeti foglalkoztatási határértékeivel kapcsolatos adatok. A Bizottság ezenfelül tovább fogja erősíteni és finomítani a fő információforrások részeként gyűjtött adatok elemzését¹², továbbá tevékenyen elő fogja segíteni az európai foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos statisztikai adatok gyűjtésének folyamatát¹³. Ígéretes az emberi biomonitoringra irányuló nagyszabású új európai kezdeményezés is, amelynek finanszírozása részben a „Horizont 2020” keretprogram, részben 26 tagállam által biztosított forrásokból történik, célja pedig hogy harmonizált adatokból új tudományos bizonyítékokat lehessen létrehozni a vegyi anyagoknak való expozíciókra és az egészségügyi következményekre vonatkozóan¹⁴.

A veszélyes vegyi anyagoknak kitett munkavállalók védelmét a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal összefüggő, vegyi anyagokról szóló irányelvek mozdítják elő, és ezt a REACH-rendelet és egyéb, a vegyi anyagokat szabályozó jogi aktusok jelentős mértékben tovább erősítik. A REFIT-platform egy közelmúltban közzétett véleményében¹⁵ elismerte a két rendszer egymást kiegészítő jellegét, azonban azt javasolta a Bizottságnak, hogy adjon ki tájékoztatást és iránymutatást a végrehajtásról, így biztosítva a REACH és a munkahelyi egészségvédelem és biztonság közötti kapcsolódási pontok egyértelmű meghatározását. Ebből kifolyólag tudományos és igazgatási szinten egyaránt további erőfeszítések vannak folyamatban annak érdekében, hogy a veszélyes vegyi anyagokkal foglalkozó közös uniós keret szerkezetét és gyakorlati alkalmazását tekintve mindennemű bizonytalanság és átfedés megszűnjön. A Bizottság vállalta, hogy 2017-ben közös megközelítést terjeszt elő.

A jogalkotási fellépést hatékony munkahelyi végrehajtásnak kell követnie. Ezzel összefüggésben az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség 2018–2019-es „Egészséges munkahelyek” elnevezésű kampánya a veszélyes anyagokkal foglalkozik majd, a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága pedig tematikus útmutatókat fog közzétenni például a belélegezhető kristályos szilícium-dioxidnak való expozíció megelőzéséről.

¹¹ <http://www.hazchematwork.eu/>

¹² Például a munkabalesetek európai statisztikája, az uniós munkaerő-felmérés munkahelyi balesetekkel és egyéb munkahelyi egészségi problémákkal foglalkozó ad hoc modulok, az Eurofound munkakörülményekről szóló európai felmérése vagy az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség új és újonnan felmerülő kockázatokról szóló európai vállalati felmérése (ESENER). A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos kutatást ezenfelül hatékonyan fogja segíteni releváns címek felvétele a 9. kutatási és innovációs keretprogramba. Párbeszédet fogtak indulni olyan kulcsfontosságú globális partnerekkel, mint az USA és Kína, hogy átfogóbb globális képet kaphassunk az uniós munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról, illetve hogy a nagyobb adatmennyiségből megbízhatóbb statisztikákat lehessen összeállítani.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 1338/2008/EK rendelete (2008. december 16.) a népegészségre és a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó közösségi statisztikáról, HL L 354., 2008.12.31., 70. o.

¹⁴ <http://www.eea.europa.eu/themes/human/human-biomonitoring>

¹⁵ http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/refit-platform/docs/recommendations/opinion_chemicals.pdf

2. A VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA A MUNKAHELYI EGÉSZSÉGVÉDELEMMEL ÉS BIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK BETARTÁSÁBAN

2.1. A mikrovállalkozások és a kkv-k megfelelésének elősegítése

A munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági kockázatok eseti alapú, a munkahelyi sajátosságok figyelembevételével való értékelésére irányuló jogi kötelezettség az uniós munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági jogszabályok legfontosabb célja. Ennek megfelelően ez az eseti alapú megközelítés biztosítja a szükséges rugalmasságot ahhoz, hogy a kockázatértékeléseket, a megelőző intézkedéseket és a képzéseket hozzá lehessen igazítani a vállalkozás tevékenységének megfelelő ágazathoz, a munkavállalók tevékenységeihez, a vállalkozás méretéhez, a munkavállalók neméhez és életkorához, az újonnan felmerülő kockázatokhoz stb. A gyakorlatban azonban a vállalkozások nem mindig élnek a rugalmasság adta lehetőségekkel.

Az értékelés szerint a mikrovállalkozásoknak és a kkv-knak nehézséget okoz a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos szükséges irányítási intézkedések bevezetése. Az Európai Unió vállalkozásainak mintegy 93 %-a mikrovállalkozás¹⁶. Közülük mindössze 69 % állítja, hogy rendszeresen végez munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos kockázatértékelést (míg a nagyobb vállalkozások esetében ez az arány 96 %)¹⁷. Ennek oka nem az, hogy kevésbé hajlandóak egészségvédelmi intézkedéseket hozni munkavállalóik érdekében, hanem az, hogy pénzügyi, technikai és emberi erőforrásaik korlátozottabbak, továbbá kevesebb ismerettel és szakértelemmel rendelkeznek, mint a nagyobb vállalkozások.

Az összes érdekelt fél egyetért abban, de különösen a kkv-k¹⁸, hogy az ezen a területen nem megfelelő irány mentességeket adni a kkv-knak, mert annak megvan az a veszélye, hogy potenciálisan csökkenhet az ilyen vállalkozásokban dolgozó munkavállalók védelme. Emellett jelentős mértékben bizonyítottnak tűnik, hogy a mikro- és kisvállalkozásoknál nagyobb a súlyos sérülések és a halálesetek kockázata, mint a nagyobb vállalkozásoknál¹⁹. A szabályoknak való megfelelésnek azonban egyszerűbbnek és kevésbé költségesnek kellene lennie, ehhez pedig célzott támogatási intézkedéseket kellene bevezetni a kkv-k s a mikrovállalkozások számára.

Az értékelés eredményeit alapul véve a Bizottság az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséggel együttműködve a tagállamokkal és a szociális partnerekkel közösen át fogja tekinteni ezeket a kérdéseket a kkv-k megfelelésből adódó költségeinek csökkentését segítő bevált módszerek megosztása céljából, ezáltal növelve a kkv-k megfelelését (például pénzügyi ösztönzők, digitális eszközök stb. révén), ugyanakkor fenntartva a vállalkozás méretétől függetlenül egyenlő munkahelyi védelmi szinteket. Egyértelmű azonban, hogy egy hatékonyabb megfelelési szint eléréséhez a munkavédelmi

¹⁶ Eurostat, SBS, online adatkód: sbs_sca_r2, referenciaév: 2012.

¹⁷ Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi környezet és intézkedések az EU-beli mikro- és kisvállalkozásoknál – SESAME projekt, Európai Kockázatkutató Központ, EU-OSHA, 2016.

¹⁸ Az Európai Kis- és Középvállalkozások Szövetségének (UEAPME) válasza a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, új uniós szakpolitikai keretről rendezett nyilvános konzultációra, 2013. augusztus 26.

¹⁹ Forrás: EU-OSHA, Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi környezet és intézkedések az EU-beli mikro- és kisvállalkozásoknál – SESAME projekt. Európai Kockázatkutató Központ, Szakirodalmi áttekintés, 2016. Elérhető a következő címen: <https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/publications/contexts-and-arrangements-occupational-safety-and-health-micro/view>

kérdések alaposabb ismeretére, több támogatásra és világos, valamint hatékony eljárásokra van szükség.

A kockázatértékelés legeredményesebb alkalmazása

A Bizottság a mai napon egy **gyakorlati iránymutatásokat tartalmazó dokumentumot**²⁰ tesz elérhetővé, hogy ezzel is segítse a vállalkozásokat abban, hogy a lehető legeredményesebben tudják alkalmazni a kötelező kockázatértékeléseket megelőző intézkedéseket és képzéseket.

A mellékletben található általános iránymutatásokat tartalmazó dokumentum mellett a Bizottság 2017-ben részletesebb és témaspecifikusabb kockázatkezelési útmutatókat fog véglegesíteni és közzétenni a mezőgazdaság és a halászat területére vonatkozóan. 2017-ben egy interaktív e-útmutató is meg fog jelenni, ami a munkával összefüggő járműbiztonsággal fog foglalkozni. A munkahelyi egészségvédelem és biztonság kezelése különösen sok kihívással jár az ilyen magas kockázatú ágazatokban, ahol a balesetek száma is az egyik legmagasabb. Az útmutatók segítséget fognak nyújtani a munkáltatóknak – különösen a kkv-knak – abban, hogy hatékonyabban tudják megelőzni a munkahelyi baleseteket és megbetegedéseket. A Bizottság ezenfelül az Enterprise Europe Network hálózatot is be fogja vonni a kkv-k tájékoztatásába és támogatásába.

Nemzeti szinten egyre több tagállam tekinti a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szakpolitikája fontos részének, hogy megfelelő eszközöket kutasson fel és fejlesszen ki a mikro-, valamint a kis- és középvállalkozások számára. A Bizottság ebben az összefüggésben arra kéri a tagállamokat, hogy fektessenek ugyanilyen hangsúlyt az eredményorientált kockázatértékelés fontosságára, és hogy osszák meg a megelőző intézkedésekkel és a képzésekkel kapcsolatos bevált módszereiket.

Webalapú eszközök használata

A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy teljes mértékben építsék be a webalapú kockázatértékelési eszközök használatát a jogi rendszereikbe.

Végül pedig az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség is fontos szerepet játszik a munkahelyi egészségvédelem és biztonság javításában azáltal, hogy figyelemfelkeltő kampányok szervezésével, valamint interaktív online eszközök fejlesztésével és terjesztésével foglalkozik. Az ügynökség online interaktív kockázatértékelési (OiRA)²¹

²⁰ Lásd: SWD (2017) 9 – A munkahelyi egészségvédelem és biztonság mindenkit érint – Gyakorlati útmutató munkáltatók részére.

²¹ <http://www.oiraproject.eu/>

eszközei és a (például Hollandiában, Írországból vagy Lengyelországban kifejlesztett) hasonló nemzeti internetes eszközök különösen hasznosak, mivel ingyenes ágazatspecifikus információkat szolgáltatnak, és végigvezetik a munkavállalókat a kockázatértékelési folyamat valamennyi lépésén, egyúttal a megfelelés igazolására és a kockázatkezelési terv hatékonyságának ellenőrzésére használható, automatikusan dokumentált eredményeket hoznak létre. Az ilyen eszközöket jelentős mértékben bővíteni kell, használatukat pedig a kockázatértékelési kötelezettségeknek való megfelelés érdekében el kell ismerni és bele kell foglalni a nemzeti követelményekbe.

Az online interaktív kockázatértékelés (OiRA) keretében végzett tevékenységek

- Ez idáig 93 online interaktív kockázatértékelési (OiRA) eszközt tettek közzé, és további 30 áll fejlesztés alatt. Mostanáig 44 614 kockázatértékelést folytattak le az eszközök segítségével.
- Az Unió pénzügyi és technikai támogatása, valamint a nemzeti és ágazati szociális partnerek közreműködése révén a következő célokat kell elérni 2018-ig, a kiemelt fontosságú ágazatokra koncentrálni:
 - **150 közzétett online interaktív (OiRA) kockázatértékelési eszköz; és**
 - **100 000 kockázatértékelés ezen eszközök segítségével.**

2.2. Segítség a vállalkozásoknak a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, rohamosan növekvő kockázatok kezelésében

Az utólagos értékelés számos olyan egyre erősödő kockázati tényezőt tárt fel, amelyek kezeléséhez a cégeknek több támogatásra lenne szükségük. Ilyenek a stressz, a váz- és izomrendszeri megbetegedések, valamint a munkaerő egyre növekvő diverzitása, ebből is főként a munkaerő elöregedése.

- *Pszichoszociális kockázatok*

A munkahelyi egészségvédelem és biztonság területét érintő egyik legnagyobb – és egyre komolyabb – kihívást a pszichoszociális kockázatok és a stressz jelentik. Az uniós munkavállalók több mint a fele arról számol be, hogy a stressz általánosan jelen van a munkahelyén²², és tizből négy munkavállaló gondolja úgy, hogy ez a stressz nincs jól kezelve. A munkahelyi stressz komoly hatással van a termelékenységre:

- a kiesett munkanapok mintegy fele a stressznek tudható be, mivel az ilyen okok miatti távollétek viszonylag hosszúra nyúlnak,

**A cégek
40 %-ának
információkra van
szüksége arról,
hogyan kell felmérni
a pszichoszociális
kockázatokat**

²² <https://osha.europa.eu/hu/themes/psychosocial-risks-and-stress>.

- a stressz csökkenti a munkahelyi teljesítményt, és ötszörösére emelheti a balesetek számát,
- a személyzeti fluktuáció körülbelül ötöde a munkahelyi stresszhez kapcsolódik.

A pszichoszociális kockázatok összetett, többdimenziós kérdést jelentenek. A rossz egészségi állapotot több tényező együttese okozhatja – ezek kapcsolódhatnak a munkahelyhez, vagy lehetnek függetlenek attól.

A keretirányelv értelmében a munkáltatónak jogi kötelezettsége védelmet biztosítani a munkavállalók számára a munkahelyi kockázatokkal szemben. A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos egyes speciális irányelvek (például a képernyő előtt végzett munkáról szóló irányelv) is tartalmazznak olyan rendelkezéseket, amelyek közvetve a pszichoszociális kockázatok megelőzésére vonatkoznak. A szociális partnerek által elfogadott, a munkahelyi stresszről szóló uniós szintű keretmegállapodás²³ hangsúlyozza a keretirányelv fontosságát. Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség figyelemfelkeltő akciókat szervez, a 2014–2015-ben a stresszel és a pszichoszociális kockázatokkal kapcsolatban végzett páneurópai kampány keretében pedig közzétett egy gyakorlati elektronikus útmutatót a pszichoszociális kockázatok kezeléséhez²⁴. Ez az útmutató a munkáltatók és a kisvállalkozásoknál dolgozók igényeire lett szabva.

A tagállamok e témában számos különböző megközelítést alkalmaznak. Néhány tagállam munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos jogszabályai nem említik kifejezetten a pszichoszociális kockázatokot, más tagállamok jogszabályai viszont hangsúlyozzák, hogy ezeket is a munkahelyi egészségvédelem és biztonság részeként kell kezelni. Egyes tagállamok a pszichoszociális kockázatok felmérését írják elő, ezek közül néhányan szakértő bevonását is szorgalmazzák. Egy tagállam kötelező iránymutatásokat állított össze a pszichoszociális kockázatok megelőzésére. A tagállamok emellett nem szabályozási jellegű megközelítéseket is kidolgoznak (háromoldalú testületek, iránymutatások, figyelemfelhívás, vállalatirányítási szabályok stb.).

A munkavállalók gyakorlati védelmének javításához fel kell hívni a munkáltatók figyelmét ezekre a kockázatokra, és további útmutatásokat és eszközöket kell biztosítani a számukra. A ma közzétett, iránymutatást tartalmazó dokumentumban a Bizottság egyértelművé teszi, hogy a hatályos uniós szintű rendelkezések értelmében a munkáltatóknak kötelességük megvédeni a munkavállalókat a pszichoszociális kockázatoktól, valamint hogy ezeket a kockázatokot megfelelő módon figyelembe kell venni a kockázatértékelés folyamata során. A dokumentum kézzelfogható, nem kötelező eszközöket és forrásokat tartalmaz, amelyek segítségével a munkáltatók a kockázatértékelés során hatékonyan kezelhetik a pszichoszociális kockázatokot. A Bizottság az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséggel és a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó tanácsadó bizottsággal együttműködve meg fogja keresni az előmozdítással és a terjesztéssel kapcsolatos bevált gyakorlati megoldásokat, és megbízza a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottságát, hogy dolgozzon ki útmutatót a kockázatértékelések és a kockázatkezelési intézkedések pszichoszociális kockázatokkal kapcsolatos minőségének felméréséhez.

²³ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=521&langId=hu&agreementId=1106>

²⁴ http://hw2014.healthy-workplaces.eu/hu/tools-and-resources/a-guide-to-psychosocial-risks?set_language=hu

- *A váz- és izomrendszeri megbetegedésekkel kapcsolatos kockázatok*

Az Európai Unióban a munkahelyi egészségvédelem és biztonság területén ma az ergonómiai kockázatoknak való kitettség az egyik legnagyobb probléma. Az e kockázatoknak való ismételt kitettség a váz- és izomrendszer foglalkozással összefüggő megbetegedését okozhatja. Ez a munkával kapcsolatos betegségek egyik legkomolyabb és legelterjedtebb típusa, amely hatalmas költségterhet jelent az egyének, a vállalkozások és általában véve a társadalom számára. A 2013-as munkaerő-felmérés eredményei azt mutatják, hogy a foglalkozási eredetű váz- és izomrendszeri megbetegedések jelentik ma a munkával kapcsolatos egészségügyi problémák elsődleges típusát és a munkahelyi távollétek fő okát. Ezek a megbetegedések teszik ki a munkával összefüggő egészségügyi problémák összességének mintegy 60 %-át, és a betegség miatti távollétek és a tartós munkaképtelenség 60 %-a is ezekre vezethető vissza.

Az ergonómiai kockázatok jellegükből adódóan összetettek és többdimenziósak. Munkahelyi előfordulásuk közvetlenül megbetegedést okozhat, vagy súlyosbíthatja a már meglévő rossz egészségi állapotot. A különböző munkák különböző kitettséggel járnak, és figyelembe kell venni a jelentős életkori, életmódbeli és nemi különbségeket is.

A kockázatok e kategóriájával jelenleg több uniós irányelv (a vibrációról szóló 2002/44/EK irányelv, a kézi tehermozgatásról szóló 90/269/EGK irányelv, valamint a képernyő előtt végzett munkáról szóló 90/270/EGK irányelv) és a keretirányelv is foglalkozik. Más uniós irányelvek közvetett hatást gyakorolnak a foglalkozási eredetű váz- és izomrendszeri megbetegedések megelőzésére. A nem szabályozási jellegű kezdeményezések közé tartoznak az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség figyelemfelkeltő kampányai (2000 és 2007), valamint a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága által 2007–2008-ban szervezett, a kézi tehermozgatásról szóló irányelvnek az egészségügy, a szállítmányozás, az építőipar és a kiskereskedelem területén történő foganatosítását célzó kampány.

A tagállamok különbözőképpen ültették át (és hajtják végre) a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos jelenlegi uniós keretrendszert. A 90/269/EGK irányelv tekintetében például a tagállamok egyes esetekben jogilag kötelező határértékeket vagy küszöböket szabtak. Más esetekben ezeket a határértékeket a jogszabályhoz készített iránymutatások, az ajánlások vagy egyéb mutatók tartalmazzák. A tagállamok emellett nem szabályozási jellegű megközelítéseket (iránymutatást, figyelemfelhívást, vállalatirányítási szabályokat stb.) is kidolgoznak.

A Bizottság ennél a kockázattípusnál is javítani kívánja a helyszíni védelmet, mégpedig azáltal, hogy tisztázza a munkáltatók azon kötelezettségét, hogy védelmet biztosítsanak az ilyen típusú kockázatokkal szemben, és azokat a kockázatértékelési folyamat során figyelembe vegyék, továbbá hogy segíti a munkáltatókat e kötelezettségeik teljesítésében. A Bizottság kezdeményezni fogja az együttműködést az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséggel és a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó tanácsadó bizottsággal az előmozdítással és a terjesztéssel kapcsolatos bevált gyakorlati megoldások megtalálása céljából, és fel fogja kérni a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottságát, hogy dolgozzon ki útmutatót a kockázatértékelések és a kockázatkezelési intézkedések ergonómiai kockázatokkal kapcsolatos minőségének felméréséhez.

- *A diverzitást figyelembe vevő kockázatértékelés*

A keretirányelv jogi kötelezettséget hoz létre a munkáltatók számára, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket a munkavállalók biztonságának és egészségének védelme érdekében. Kimondja, hogy a kockázati tényezőknek különösen kitett csoportokba tartozókat védeni kell a kifejezetten őket érintő veszélyektől.

A kockázatkezelési intézkedések során ezért figyelembe kell venni a kifejezetten a nőket, a férfiakat, a fiatal és az idősebb munkavállalókat, a migráns munkavállalókat vagy a fogyatékossgal élő személyeket érintő kockázatokat. Emellett e munkavállalói csoportok szükségleteinek megfelelő, célzott prevenció és védelmi intézkedéseket kell kidolgozni. Az értékelés mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy javítani kell az életkori különbségeket figyelembe vevő kockázatértékelést, ám minden veszélyeztetett munkavállalóra nézve ugyanazokat az elveket kell alkalmazni.

A 60 éven felüliek száma az EU-ban jelenleg évente mintegy kétmillióval növekszik, azaz kétszer olyan gyorsan, mint 2007 előtt. 2030-ra az idősebb munkavállalók a teljes munkaerő csaknem negyedét fogják kitenni. Jelenleg több idősebb munkavállaló idő előtt kilép a munkaerőpiacról, mégpedig gyakran egészségügyi problémák miatt, amelyek esetenként a rossz munkahelyi körülményekkel függnek össze.

A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, 2014–2020-as uniós stratégiai keret megállapításai szerint az egyik legnagyobb kihívást a demográfiai változások és a munkaerő elöregedése jelentik, ezért több ezzel kapcsolatos tevékenységre született javaslat. Ezek kidolgozása jelenleg is zajlik. Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség 2016–2017. évi, „Egészséges munkahelyet minden életkorban!” elnevezésű kampánya erre a témára igyekszik felhívni a figyelmet az Unióban, és ezzel az egész világon éllavasnak tekinthető.

Az uniós tagállamok demográfiai helyzetüket, valamint jogi és intézményi keretüket tekintve is különböznek. Csak néhány tagállamban van érvényben integrált szakpolitikai keret, noha a legtöbb tagállamban a népesség és a munkaerő elöregedése szakpolitikai prioritás, és ezért a tagállamok különböző (többek között a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos) intézkedéseket hoznak, hogy növeljék az idősebb emberek munkaerőpiaci részvételét. Valamennyi tagállam nyugdíjreformot hajtott végre, az idősebb népességgel rendelkező tagállamok felemelték a nyugdíjkorhatárt, és korlátozták a korhatár előtti nyugdíjazás lehetőségét, valamint gazdasági ösztönzőket hoztak létre az idősebb emberek foglalkoztatásának előmozdítása érdekében.

A nemek közötti különbséget illetően bizonyítást nyert, hogy a nők biztonságát és egészségét veszélyeztető munkahelyi kockázatokat eddig alulbecsülték, és hogy a nemek közötti különbségeket figyelmen kívül hagyó megközelítés hozzájárult ahhoz, hogy kevesebb figyelem és erőforrás irányul a nőket érintő munkahelyi kockázatok megelőzésére.

Annak érdekében, hogy kezelni lehessen ezeket a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos növekvő kihívásokat, az iránymutatás felhívja a figyelmet arra, hogy a kockázatértékeléseknek tekintetbe kell venniük a diverzitást, valamint a korrall, a nemi különbségekkel és egyéb demográfiai jellemzőkkel kapcsolatos jellegzetességeket. Rámutat ugyanakkor, hogy a feltételezések nem alapulhatnak kizárólag ezeken a jellegzetességeken. A kockázatértékeléseknek a munkahelyi igényeket az adott egyén képességeihez és egészségéhez mérten kell figyelembe venniük. A dokumentum gyakorlati eszközöket is kínál

a munkáltatóknak ahhoz, hogy a kockázatértékelésekben tekintettel lehessenek az életkorral és a nemi különbségekkel kapcsolatos kockázatokra.

A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, rohamosan növekvő kockázatokat célzó tevékenységek

- A pszichoszociális és az ergonómiai kockázatok kezelésének legjobb gyakorlati megoldásait ismertető publikációk megjelentetése
- Releváns elvek kidolgozása a munkaügyi felügyelők számára az életkori különbségeket figyelembe vevő kockázatértékelésekhez

Az életmóddal összefüggő kockázati tényezők – például az egészségtelen étrend, a mozgáshiány, a dohányzás és a káros mértékű alkoholfogyasztás – Európa-szerte hozzájárulnak a krónikus betegségek jelentette óriási teherhez. E tényezők közvetlenül fenyegetik a munkavállalók egészségét, és hatással vannak a munkavállalók és a vállalkozások termelékenységére, a gazdaságra, valamint a hatékony, elérhető és rugalmas egészségügyi rendszerek fenntarthatóságára. A munkavállalók jóllétének előmozdításában fontos szerepet játszanak az egészséget befolyásoló főbb tényezőkkel kapcsolatos, munkahelyi vonatkozású kezdeményezések.

3. AZ ELAVULT SZABÁLYOK AKTUALIZÁLÁSA ÉS KIVEZETÉSE, ÖSSZPONTOSÍTÁS A SZABÁLYOK BETARTÁSÁNAK MEGKÖNYNYÍTÉSÉRE, NAGYOBB SZEMÉLYI KÖR LEFEDÉSE, VALAMINT EREDMÉNYESEBB SZABÁLYÉRVÉNYESÍTÉS ÉS NYOMON KÖVETÉS

3.1. Az uniós jogszabályok aktualizálása és az elavult rendelkezések kivezetése

A részletes utólagos értékelés – bár megerősítette, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó uniós szabályozás, amely a keretirányelvből és a kapcsolódó külön irányelvekből áll, általánosságban véve hatékony és a célnak megfelelő – számos olyan elavult rendelkezést tárt fel, amit hatályon kívül kellene helyezni vagy aktualizálni kellene.

Ehhez első lépésként a Bizottság elindít és két éven belül le is zár egy programot, amely az irányelvekben található elavult rendelkezések hatályon kívül helyezésére vagy aktualizálására irányul. A program célja egyértelműbb, koherensebb és relevánsabb szabályok alkotása, a vállalkozások és a végrehajtó szervek adminisztratív terheinek – lehetőség szerinti – egyszerűsítése és csökkentése, de csak akkor, ha az lehetővé teszi a munkavállalók védelmének fenntartását vagy javítását. A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, nemzeti és uniós szintű háromoldalú párbeszéd erős hagyományára építve, az irányelvek módosítására irányuló jogalkotási javaslatot a Bizottság szükség esetén a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó tanácsadó bizottsággal szoros együttműködésben dolgozza ki, amelyben szociális partnerek és kormányzati szakértők is helyet foglalnak.

Az utólagos értékelés alapján a Bizottság az alábbi hat irányelvet jelölte meg prioritásként:

- *Munkahelyek (89/654/EGK)*

A korszerű informatikai technológiák és az új munkavégzési formák – például a platformokon keresztül történő munkavégzés – azzal járnak, hogy egyre több munkavállaló dolgozik alkalmanként vagy rendszeresen a munkáltató telephelyén kívül. Ezzel kapcsolatban az értékelés megállapítja, hogy úgy tűnik, a „munkahely” fogalmát dinamikusabban kell értelmezni.

A munkavégzés módjában bekövetkezett változások miatt mérlegelni kell a „munkahely” fogalmának pontosítását és az irányelv mellékleteinek aktualizálását/egyszerűsítését/hatályon kívül helyezését.

- *Képernyő (90/270/EGK)*

A technológia drámai változáson ment keresztül, mióta a kilencvenes évek elején elfogadták a képernyő előtt végzett munkáról szóló irányelvet. Az irányelvben említett egyes technológiákat már nem használják, így a vonatkozó rendelkezések adott esetben hatályon kívül helyezhetők. Ezenfelül mérlegelni kell az irányelvben használt egyes fogalom meghatározások technikai frissítését, ilyen például a „munkaállomás” fogalmának meghatározása, valamint néhány kivételt, amelyek már elavultak lehetnek.

- *Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jelzések (92/58/EGK)*

A 92/58/EGK irányelv II. melléklete követelménylistát állapít meg a biztonsági jelzőtáblákra, köztük az alkalmazandó képjelekre vonatkozóan. A II. melléklet 1.3. pontja szerint „az alkalmazott képjelek csekély mértékben eltérhetnek a 3. pontban ábrázoltaktól, vagy részletesebbek lehetnek azoknál, amennyiben ugyanazt a jelentést közvetítik, és az értelmezést egyetlen különbség vagy alkalmazási tényező sem zavarja”. Az értékelés némi bizonytalanságra mutatott rá a tekintetben, hogy az EN ISO 7010 szabvány szerinti jelek mennyire felelnek meg a 92/58/EGK irányelvnek (különösen ami az alkalmazott képjeleket illeti). Néhány tagállam szót emelt annak érdekében, hogy az irányelvet igazítsák hozzá az EN ISO 7010 szabványhoz, ami a biztonsági jelzések fokozottabb harmonizálását biztosítaná az Unióban.

A meglévő kötelezettségek egyszerűsítése és pontosítása érdekében mérlegelni kell a mellékletek olyan módú kiigazítását, hogy az irányelv figyelembe vegye az EN ISO 7010 szabványt vagy hivatkozzon az említett szabványokra.

- *Biológiai anyagok (2000/54/EK)*

Az értékelés kérdéseket vetett fel az irányelv alkalmazási körével, elsősorban a biológiai anyagok III. mellékletben található listájának aktualizálásával kapcsolatban. Ebből következően fontolóra veszik a III. melléklet korszerűsítését.

- *Orvosi ellátás a hajók fedélzetén (92/29/EGK)*

Az értékelés jelezte, hogy szükséges lehet az irányelvben meghatározott kötelező egészségügyi felszerelés listájának felülvizsgálata és aktualizálása.

Felvetette továbbá a nemzetközi szabványoknak – köztük a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) mentőeszközökre vonatkozó előírása 4.15.1.8. pontjának, az ISO 3864-

1:2011 szabványnak (Emblémák. Biztonsági színek és biztonsági jelzések.), a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2006-os Tengerészeti Munkaügyi Egyezményének és a halászati ágazat munkafeltételeiről szóló egyezménynek – való megfelelés kérdését. Ezenfelül nagyobb hajók esetében a betegségek kezelésére és diagnosztizálására, illetve balesetek megelőzésére szolgáló új technológiai felszerelés használata tűnik lehetséges opciónak.

- *Egyéni védőeszközök (89/656/EGK)*

Mérlegelni kell az irányelv technikai aktualizálását, figyelemmel az egyéni védőeszközök fogalmának meghatározására, különösen ami a mentőszolgálatok – például a tűzoltók – által használt felszerelések jelenlegi kizárását illeti.

- *További korszerűsítések*

Más irányelvek (például a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló 2004/37/EK irányelv és a vegyi anyagokról szóló 98/24/EGK irányelv) fentiekhez hasonló frissítésére is sor kerülhet, emellett különös figyelmet kapnak majd a különböző irányelvek mellékletei is annak felmérése céljából, hogy miként lehetne a mellékleteket időtállóbbá tenni.

3.2. A tagállamok ösztönzése a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos nemzeti jogszabályaik felülvizsgálatára

A munkahelyi egészségvédelem és biztonság terén az EU minimumkövetelményeket határoz meg, amelyeken felül a tagállamok részletesebb, a munkavállalók számára további védelmet biztosító rendelkezéseket is elfogadhatnak. Ennek során alapvető fontosságú, hogy a fokozott védelemre helyezték a hangsúlyt, és ne rójának felesleges adminisztratív terhet a vállalatokra. A keretirányelv rugalmasságot biztosít a tagállamoknak olyan rendelkezések tekintetében, mint a kockázatértékeléssel kapcsolatos dokumentáció, hogy az intézkedéseket például a vállalkozások méretéhez, tevékenységeik jellegéhez, valamint a kockázatok jellegéhez és mértékéhez lehessen igazítani.

Példák az uniós és a nemzeti szint közötti kölcsönhatásra

- A munkáltatók által készített kockázatértékelések – tanácsadó általi – külső tanúsításának előírása: nincs ilyen kötelezettség a keretirányelvben, de egyes nemzeti rendelkezések bevezették, ami közvetlen költséget jelent a vállalatoknak.
- Arra vonatkozó kötelezettség, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság területén

tevékenykedő különféle szereplők kinevezése írásos okiratban történjen, valamint ezzel kapcsolatban más dokumentálási követelmények előírása, amennyiben az uniós szabályok (például az építkezésekre vonatkozó 92/57/EGK irányelv) csak a kinevezést írják elő.

A tagállamok körében az elmúlt néhány évben kedvező tendencia, hogy a jogszabályi kereteiket átvilágítják a védelem fenntartása vagy javítása melletti egyszerűsítés céljából. Ennek számos előnye van. A vállalkozások tagállamonként eltérő mértékben, 14–67 % között érzik összetettnek a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szabályokat²⁵. Ez arra enged következtetni, hogy a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív teher jelentős része a nemzeti különbségekből és nem az uniós minimumkövetelményekből adódik, és nincsenek arra utaló jelek, hogy a kisebb érzékelhető teherrel járó rendszerekben nagyobb lenne a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések száma.

A Bizottság fontos támogató szerepet játszhat ebben a folyamatban – biztosítandó, hogy a tagállamok kihasználják a lehetőséget, és tanuljanak egymás bevált gyakorlatából, és megszerezzék a szükséges szaktudást.

Az adminisztratív terhek csökkentése

- A Bizottság szakmai vizsgálatot kezdeményez azzal a konkrét céllal, hogy csökkentse a nemzeti jogszabályokban előírt adminisztratív terheket, miközben a munkavállalók védelme fennmarad.

Válaszképpen az Unió munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó, 2014–2020 közötti stratégiai keretére, 17 tagállam nemzeti munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiát fogadott el, amelyek kulcsfontosságú eszközei annak, hogy a nemzeti munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szakpolitikákat az új igényekhez és prioritásokhoz igazítsák. A leghatékonyabb keretrendszerek, például a német vagy a szlovák stratégia egyedi intézkedéseket állapítanak meg és mutatókat határoznak meg, ami lehetővé teszi az ellenőrzést és az utánkövetést. Határozottan ajánlott, hogy valamennyi tagállam sürgősen fogadjon el nemzeti stratégiákat, köztük egy prioritási tengelyt is a nemzeti jogszabályok felülvizsgálatára és aktualizálására azzal a konkrét céllal, hogy hatályon kívül helyezze a felesleges rendelkezéseket és – lehetőség szerint, különösen a kis- és mikrovállalkozások esetében – enyhítse az adminisztratív terheket.

A jelenlegi stratégiai keret végrehajtásának 2018-as értékelése során a Bizottság az e közleményben szereplő prioritásokra – köztük a helyzetfelmérésre és a szakértői felülvizsgálatból következő adminisztratívteher-csökkentésre vonatkozó ajánlásokra – fogja helyezni a hangsúlyt.

Uniós szinten az uniós vívmányok átültetését a tagállamokkal, a szociális partnerekkel és a munkaügyi felügyelettel való megerősített együttműködéssel kell támogatni. A Bizottság azokat az ügyeket előbbre sorolja, ahol a jogszértések különösen jelentősek, a jogorvoslatnak

²⁵ EU-OSHA: Új és újonnan felmerülő kockázatokról szóló európai vállalati felmérés – 2, (ESENER-2), 2014. Elérhető a következő címen: <https://osha.europa.eu/en/surveys-and-statistics-osh/esener>

pedig jelentős hatása lehet. Egyedi esetekben az érvényesítés a tagállami hatóságok hatáskörébe tartozik.

3.3. A tagállamok ösztönzése annak biztosítására, hogy a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szakpolitikák széles kört fedjenek le

- *Önfoglalkoztatók*

A munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó uniós szabályozás jogalapja, az EUMSZ 153. cikke szerint az Unió a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében a munkakörnyezet javítása céljából jogszabályokat alkothat.

Ezzel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy az Európai Unió Bírósága kimondta, hogy a nemzeti jog szerint „szolgáltatást nyújtó önálló vállalkozónak” minősülés nem zárja ki, hogy az uniós jog értelmében az adott személy „alkalmazottnak” vagy „munkavállalónak” minősüljön, ha önállósága csak látszólagos, és így valójában egy munkaviszonyt leplez (Allonby-ítélet, C-256/01).

Az önfoglalkoztatók az Unióban foglalkoztatott összes munkavállaló 16,4 %-át teszik ki. Arányuk különösen magas a nagy- és kiskereskedelemben, de a magas kockázatú ágazatokban – például a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban, a halászatban és az építőiparban – is. A saját felügyeletük alatt dolgozó önfoglalkoztatók különleges státusa miatt a kockázatértékelés, képzés, konzultáció stb. rájuk való alkalmazása bonyolult és nehézkes lenne, mivel a szóban forgó elvek a munkavállaló-munkáltatói jogviszonyra épülnek.

Azokban az esetekben viszont, amikor az önfoglalkoztatók más munkavállalók mellett dolgoznak, ez a megkülönböztetés kevésbé nyilvánvaló. Az önfoglalkoztatók cselekményei/tévedései továbbá hatással lehetnek egy másik munkavállaló egészségére és biztonságára. A munkavállalók mellett dolgozó önfoglalkoztatók a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó két speciális uniós irányelv hatálya alá tartoznak, amely területeken a szóban forgó kockázat gyakoribb. Ezek az építkezésekre vonatkozó 92/57/EGK irányelv és a halászhajókra vonatkozó 93/103/EK irányelv.

Figyelembe véve, hogy sok önfoglalkoztató dolgozik magas kockázatú ágazatban, az önfoglalkoztatókra vonatkozó tanácsi ajánlás arra ösztönzi a tagállamokat, hogy mozdítsák elő e munkavállalók biztonságát és egészségét, és terjesszék ki rájuk is nemzeti jogszabályaik hatályát. A tanácsi ajánlás javasolja továbbá, hogy: „az önfoglalkoztatók – függetlenül attól, hogy egyedül vagy munkavállalókkal együtt dolgoznak – a munkavállalók által tapasztalhoz hasonló egészségi és biztonsági kockázatoknak lehetnek kitéve”.

A tanácsi ajánlás elfogadása előtt csak nagyon kevés tagállam szerepeltette az önfoglalkoztatókat a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó nemzeti jogszabályaiban. Az ajánlás elfogadása óta a tagállamok mintegy fele beemelte őket jogszabályaiba – némi eltéréssel az önfoglalkoztató fogalmának meghatározása, a vonatkozó jogszabályok alkalmazási köre és e személyek kötelezettségeinek mértéke tekintetében. A tagállamokat ezennel felhívjuk az ajánlás teljes körű végrehajtására.

A gyorsan változó munkaerőpiacon, ahol új munkavégzési formák jönnek létre és egyre nagyobb a bizonytalanság a munkavállalók és az önfoglalkoztatók jogállása tekintetében, az egészségre és biztonságra vonatkozó szabályok mindenkire való alkalmazhatóságának kérdése – a balesetek és a foglalkozási megbetegedések megelőzése érdekében – még fontosabbá válik.

- *A magánháztartásokban háztartási munka céljából foglalkoztatott személyek*

A munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó uniós szabályozás nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a magánháztartásokban háztartási munka céljából foglalkoztatott személyeket²⁶ is sorolják be a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó nemzeti szabályaik hatálya alá, és az e területet érintő uniós vívmányok nem minden része alkalmas erre (ilyenek például a munkahelyekre vonatkozó irányelvben a menekülési útvonalakra és vészkijáratokra és azok jelzésére vonatkozó speciális előírások).

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet háztartási alkalmazottakra vonatkozó egyezménye²⁷ ugyanakkor kimondja, hogy minden háztartási alkalmazottnak joga van a biztonságos és egészséges munkakörnyezethez, és ezt az elvet a háztartási munka egyedi jellemzőire kellő figyelemmel kell érvényesíteni. Eddig hat tagállam, Belgium, Németország, Finnország, Írország, Olaszország és Portugália ratifikálta az egyezményt.

A tagállamok mintegy fele léptetett életbe a magánháztartásokban háztartási munka céljából foglalkoztatott személyekre is érvényes munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályokat. Tapasztalataik segíthetnek abban, hogy minden tagállamban viszonylag magas szintű normákat fogadjanak el az Unióban dolgozó, a becslések szerint 2,5 millió ilyen személy munkahelyi egészségvédelme és biztonsága vonatkozásában. Abban is segíthetnek, hogy az említett egyezményt ratifikáló tagállamok eleget tegyenek nemzetközi kötelezettségeiknek.

2018 elején a Bizottság a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel együttműködve nemzetközi konferenciára hívja meg a nemzeti közigazgatásokat, a szociális partnereket és a civil társadalom képviselőit, hogy számba vegyék az előrehaladást, ösztönözzék a ratifikálást és – a bevált gyakorlati módszerekre építve – a gyakorlati végrehajtást.

3.4. A szabályok érvényesítésének javítása és a megelőzés kultúrája

Figyelemmel arra, hogy mennyire fontos foganatosítani a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szabályok végrehajtását, elengedhetetlen, hogy a tagállamok – a szükséges erőforrások biztosítása mellett – teljesítsék az ellenőrzésre és a foganatosításra vonatkozó kötelezettségüket.

A Bizottság a „Szerződések öréként” biztosítja – ha szükséges, kötelezettségszegési eljárásokkal – az uniós jogszabályok szabályszerű végrehajtását. A Bizottság ezt a szerepét a 2016. december 13-án elfogadott „*Jobb eredmények elérése a szabályok jobb alkalmazása révén*” című közleménnyel (C(2016) 8600) összhangban tölti be.

Az utólagos értékelés szerint az ellenőrzéssel párosuló jogi előírások jelentik a fő okot, amiért a szervezetek munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó megközelítéseket dolgoznak ki és ilyen intézkedéseket tesznek. Az ellenőrzések ténylegesen hozzájárulhatnak a megelőzés valódi kultúrájának kialakulásához. Vizsgálatok igazolják, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó feltételek vállalatoknál történő ellenőrzésének

²⁶ A munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló 89/391/EGK keretirányelv e személyekre a „háztartási alkalmazottak” elnevezést használja.

²⁷ C189 – Egyezmény a háztartási alkalmazottakról, 2011 (189. sz. egyezmény).

kézzelfogható hatása van, az ellenőrzést követően a sérülések aránya csökken²⁸. Az egyes üzemeknél, amelyeket ellenőriztek és megbüntettek, az ezt követő három év folyamán a sérülések aránya 22 %-kal csökkent²⁹. Közelmúltbeli vizsgálatok megerősítik, hogy az ellenőrzések nyomán a munkahelyi sérülések száma visszaesik³⁰. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi ellenőrzésen elért jobb eredmény esetén a súlyos sérülések aránya csökken³¹.

És mégis, az ellenőrzések gyakorisága jelentősen eltérő az egyes tagállamokban, és összességében a mikrovállalkozások és a kkv-k legalább 50 %-ánál és a nagyvállalatok 25 %-ánál egyetlen ellenőrzésre sem került sor az elmúlt három évben.

Az ellenőrzés módja tekintetében szintén nagy különbségek vannak a tagállamok között, és olykor a tagállamokon belül is. Egyes esetekben az ellenőrzések csak a szabályok betartására és a szankciók kiszabására helyezik a hangsúlyt. Máskor ezen túllépve segítik a vállalatokat abban, hogy megtalálják a módját, hogyan tudnák betartani a szabályokat.

A szociális partnerek, szakmai szervezetek és felügyelőségek közötti együttműködés elengedhetetlen a balesetek és betegségek megelőzéséhez, különösen a mikrovállalkozásoknál és a kkv-k-nál. Az Bizottság meg fogja erősíteni támogatását – különösen a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottságán keresztül – a jobb normák és iránymutatás iránt. Az értékelés elismeri e bizottság kulcsszerepét a tagállami fogantatással és ellenőrzéssel kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosításának folyamatában, valamint hozzájárulását a kompetenciaépítéshez és a felügyelőségeknek nyújtott útmutatáshoz. A vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága törekedni fog arra, hogy uniós szinten bővítse a munkaügyi felügyelőknek szóló releváns és célzott képzéseket.

A mikrovállalkozások és a kkv-k eléréséhez – a korlátozott erőforrásokra figyelemmel – a munkaügyi felügyeleteknek egyesíteniük kell erejüket más végrehajtó szervekkel annak érdekében, hogy minden alkalmat kihasználjanak arra, hogy felhívják a figyelmet a meglévő kötelezettségekre és megelőző intézkedésekre, és csökkentsék a vállalatok egymást átfedő ellenőrzésekből fakadó terheit. A be nem jelentett munkavégzés kezelésére irányuló együttműködés erősítését célzó platform³² nagyon jó példa arra, hogy hogyan hozható létre egy ilyen ügynökségek közötti együttműködés, és az hogyan járulhat hozzá a figyelemfelhíváshoz, a kölcsönös megértéshez, a konkrét kezdeményezésekhez és az uniós szintű közös fellépésekhez.

A munka új világával összefüggésben nagyon fontos, hogy az egyéneknek már legyen fogalmuk a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról, amikor a munkaerőpiacra

²⁸ Az 1. mellékletben található célravezetőségi vizsgálat tanúsága szerint még makrogazdasági szinten sem mutatható ki összefüggés a balesetek száma és az ellenőrzések gyakorisága között, a mikroszintűbb értékelés pedig arra mutat rá, hogy az érvényesítés – különösen az ellenőrök összetett feladata, akik érvényre juttatják a jogszabályokat és iránymutatást adnak a végrehajtással kapcsolatban – hozzájárul a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós vívmányok betartásához.

²⁹ Idézet forrása: „OECD 2000. Building an evidence base for the Health and Safety Commission Strategy to 2010 and beyond: A literature review of interventions to improve health and safety compliance”, Health and Safety Executive 2004.

³⁰ David I. Levine Michael W. Toffel, Matthew S. Johnson: Randomized Government Safety Inspections Reduce Worker Injuries with no detectable job loss, Science, 2012. május 18., 907–911. o.

³¹ Occupational safety and health inspection scores predicts rates of workers' lost time injuries: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/9316705>.

³² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/344 határozata (2016. március 9.) a be nem jelentett munkavégzés kezelésére irányuló együttműködés erősítését célzó európai platform létrehozásáról.

lépnek. Ez nemcsak a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó szakemberek részéről igényel élethosszig tartó tanulást, hanem azt is szükségessé teszi, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság témakörét az oktatás minden szektorába beépítsék. E tekintetében a munkaügyi felügyeletek és a nemzeti hivatalok döntő szerepet játszanak. Ez a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottságával folytatandó együttműködés, a szakértői felülvizsgálat és a stratégiai keret végrehajtásának újabb fontos eleme lesz.

3.5. Monitoringszervezők kifejlesztése

A tényeken alapuló szakpolitikákhoz kiváló minőségű, összehasonlítható és időszerű adatokra van szükség. Ezért – a jövőbeli szakpolitikák formálásához való információnyújtás érdekében – a Bizottságon belül és más szereplőkkel, köztük az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséggel és az Eurofounddal együttműködve is folytatódik az uniós szintű adatgyűjtések kidolgozásával kapcsolatos munka. Ide tartozik például a munkahelyi egészségvédelem és biztonság jogi keretének teljesítményét figyelő eszközök kialakítása és a hatások nyomon követésének folytatása, a módszertani munka a munkabalesetek európai statisztikájának keretében végzett adatgyűjtéssel kapcsolatos alacsony lefedettség és alacsony jelentéstételi hajlandóság kérdésében, valamint a foglalkozási megbetegedések európai statisztikájára vonatkozó kísérleti adatgyűjtéssel kapcsolatos munka. Ezenfelül a munka annak feltárására is kiterjed, hogy a munkahelyi balesetek előfordulásának vállalatméret szerinti lebontásával kapcsolatban biztosíthatók-e naprakész adatok uniós szinten. 2020-ig elkészülnek továbbá a meglévő többéves uniós felmérések³³ új kiadásai. Komoly munkát fektetnek abba is, hogy jobb expozíciós értékeket dolgozzanak ki. Az információs bázis javítása céljából új ikt-megoldások alkalmazási módjai kerülnek feltérképezésre.

A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos kutatást ezenfelül hatékonyan fogja segíteni releváns címek felvétele a 9. kutatási és innovációs keretprogramba. Párbeszédnek fognak indulni olyan kulcsfontosságú globális partnerekkel, mint az USA és Kína, hogy átfogóbb globális képet kaphassunk az uniós munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról.

KÖVETKEZTETÉS

A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós politika terén szerzett 25 évnyi tapasztalat és az uniós vívmányok részletes utólagos értékelése lehetővé teszi, hogy következtetéseket vonjunk le a jövőre nézve. A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó korszerű szakpolitikáknak uniós és nemzeti szinten egyaránt világos, naprakész szabályokból kell állnia. Segíteni kell a vállalkozásokat a szabályok betartásában és abban, hogy egészségesebb, boldogabb és produktívabb munkaerő formájában maximálisan beérjenek a munkahelyi egészségvédelem és biztonság terén tett erőfeszítéseik. Ez különösen igaz a mikro- és kisvállalkozásokra, ahol a jobb munkahelyi egészségvédelem és biztonság esetleges pozitív hatása a legnagyobb, ugyanakkor ezeknek a vállalkozásoknak vannak nehézségeik a meglévő szabályok értelmezése és alkalmazása terén.

³³ Európai vállalati felmérés az új és újonnan felmerülő kockázatokról, európai felmérés a munkakörülményekről, uniós munkaerő-felmérés munkahelyi balesetekkel és egyéb munkahelyi egészségi problémákkal foglalkozó ad hoc modulja.

Miközben a gyakorlatban érvényre juttatott kötelező szabályok döntő fontosságúak, a mérettől függetlenül az összes vállalkozásnál és az összes munkavállaló körében megvalósuló szabálykövető magatartás kultúrája az a tényező, ami valóban megváltoztatja a dolgokat. Ezt a szabálykövető magatartást az oktatás kezdetétől fogva ki kell alakítani – akár szakmai oktatásról, akár vezetőképzésről legyen szó. E kultúrát állandó figyelemfelhívással és a bevált gyakorlatok megosztásával táplálni kell, és ellenőrzésekkel folyamatosan életben kell tartani. Ezek az ellenőrzések ideális esetben túlmutatnak a pusztán vizsgáldáson és szankcionáláson, inkább segítenek azonosítani a szabályok betartásának jobb módjait. A társadalmi párbeszéd nagyban hozzájárul az egészség és biztonság javításához uniós, nemzeti, ágazati és vállalati szinten egyaránt, és a mai viszonyok között sem veszített semmit a jelentőségéből. Ellenkezőleg, a társadalmi párbeszéd döntő fontosságú lesz az e közleményben szereplő intézkedések végrehajtása során.

A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szakpolitika számos, a józan ész és azon közös meggyőződés alapján együttműködő szereplőre támaszkodik, miszerint a magas szintű munkahelyi egészségvédelem és biztonság kérdése mindenkire tartozik.

1. MELLÉKLET

A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos intézkedések

Intézkedés		Szereplők	Határidő
Küzdelem a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések ellen és a veszélyes vegyi anyagok kezelése			
1	A rákkeltő anyagokról szóló irányelv második módosítása	Európai Bizottság	2017 eleje
2	A rákkeltő anyagokra vonatkozó irányelv harmadik módosítása	Európai Bizottság	2018 eleje
3	A javasolt határértékek negyedik listája a vegyi anyagokra vonatkozó irányelvben	Európai Bizottság	2017 eleje
4	A foglalkozási expozícióra vonatkozó adatbázis egyes veszélyes vegyi anyagok tekintetében	Európai Bizottság	2017 eleje
5	Egészséges munkahelyekért kampány a veszélyes anyagokkal kapcsolatban	Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	(2018–2019)
A vállalkozások támogatása a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos szabályok betartásában			
1	A kkv-k elérése az OiRA és más hasonló nemzeti eszközök népszerűsítése céljából	Tagállamok és szociális partnerek, az Európai Bizottság és az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség támogatásával	2017
2	Webalapú kockázatértékelő eszközök használatának teljes körű beépítése a nemzeti jogrendszerekbe. Az OiRA és más hasonló eszközök elismerése a kockázatértékelési kötelezettség teljesítésében.	Tagállamok	2018 közepe
3	A következő célszámok elérése:	Európai Munkahelyi Biztonsági és	2018 közepe

	– 150 közzétett OiRA eszköz, valamint – 100 000 kockázatértékelés az OiRA segítségével.	Egészségvédelmi Ügynökség	
5	Kockázatmegelőzési útmutató kis halászhajók számára.	Európai Bizottság	2017 eleje
6	A bevált gyakorlatok útmutatója – a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályok alkalmazásának javítása a mezőgazdaságban, az állattenyésztésben, a kertészetben és az erdőgazdálkodásban.	Európai Bizottság	2017 eleje
7	A pszichoszociális és az ergonómiai kockázatok kezelésének legjobb gyakorlati megoldásait ismertető publikációk megjelentetése	Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	2018 eleje
Az elavult szabályok hatályon kívül helyezése vagy aktualizálása, valamint jobb és szélesebb körű védelem, szabálykövetés és -érvényesítés a gyakorlatban			
1	A képernyő előtt végzett munkáról szóló irányelv (90/270/EGK) korszerűsítése	Európai Bizottság, a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal és a szociális partnerekkel egyeztetve	Folyamatban (2017–2018), véglegesítés 2018 végén
2	A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jelzésekre vonatkozó irányelv (92/58/EGK irányelv) korszerűsítése		
3	A biológiai anyagokra vonatkozó irányelv (2000/54/EK irányelv) korszerűsítése		
4	A hajók fedélzetén az orvosi ellátásra vonatkozó irányelv (92/29/EGK irányelv) korszerűsítése		
5	A munkahelyekre vonatkozó irányelv (89/654/EGK irányelv) korszerűsítése		
6	Az egyéni védőeszközökre vonatkozó irányelv (89/656/EGK irányelv) korszerűsítése		
7	Az önfoglalkoztatókra vonatkozó tanácsi ajánlás teljes körű végrehajtása	Tagállamok	2018 vége
8	A magánháztartásokban háztartási munka céljából foglalkoztatott személyekkel kapcsolatban szervezett magas szintű konferencia	Európai Bizottság (a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel)	2018 eleje

		együttműködve)	
9	A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet háztartási alkalmazottakról szóló egyezményének ratifikálása	Tagállamok	2018 közepe
10	A tagállamok felkérése szakmai vizsgálati eljárásra azzal a konkrét céllal, hogy csökkentsék a nemzeti jogszabályokban előírt adminisztratív terheket, miközben a munkavállalók védelme fennmarad.	Európai Bizottság	Folyamatban (2017–2018)
11	Első jelentés a szakmai vizsgálatról	Európai Bizottság	2017 vége
12	A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó nemzeti stratégiák aktualizálása az e közleményben szereplő prioritások figyelembevételével és a szakmai vizsgálat első eredményeinek beépítésével	Tagállamok	2017 vége
13	Az egészséggel és biztonsággal kapcsolatos munkaügyi ellenőrzés aktualizált közös alapelvei	A vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága	2017
14	A bevált gyakorlatokról szóló útmutató, amelynek célja a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szabályok alkalmazásának – a munkavégzéssel összefüggő gépjármű-kockázat csökkentésével való – javítása	Európai Bizottság/Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	2017
15	A felügyelői képzési programokra vonatkozó közös előírások	A vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága	2018
16	Elektronikus kézikönyv a határokon átnyúló foganatosításról	A vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága	2018
17	Releváns elvek kidolgozása a munkaügyi felügyelők számára az életkori különbségeket figyelembe vevő kockázatértékelésekhez	Tagállamok és a vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottsága	2018 eleje